

Alžběta II.

PRACUJÍCÍ ŽENA

Anaštie Harris

MLADÁ FRONTA

MLADÁ FRONTA

ALŽBĚTA II.

Pracující žena

Anašťázie Harris

**ALŽBĚTA II.
PRACUJÍCÍ ŽENA**

Mladá fronta

PŘEDMLUVA

Ve skříni mám zaprášený klobouk, který jsem narychlo koupila poté, co mi v roce 2005 poslal britský ambasador ve Washingtonu elegantní pozvánku na oslavu královniných narozenin. Přesto, že v impozantních salónech nebyla po královně ani stopa, všichni jsme byli vyoblékáni a vyšperkovaní jako nikdy předtím a šampaňské teklo proudem. Stejně tak letošní devadesáté narozeniny se budou slavit v mnoha zemích a hned nadvakrát. Protože jedny narozeniny má panovnice jako každý jiný smrtelník v den, kdy se narodila (21. 4.), a druhé má jednu sobotu v červnu, kdy je větší pravděpodobnost, že v Londýně bude hezké počasí – aby pozvaní hosté mohli vesele připíjet Alžbětě II. na prosluněné zahradě Buckinghamského paláce.

Řada podivných zvyklostí spojených s královnou mi dnes připadá samozřejmá, ale když jsem se do Anglie přestěhovala v roce 2000, nahlas jsem žasla: „Starou tetu, která má slabost pro křiklavé hábity, necháte, aby si v rozlehlém paláci hrála na královnu? V 21. století a za peníze daňových poplatníků?!“ Zatímco Angličané přecházeli mé republikánské útoky rozpačitým mlčením, moje batole bylo najednou obklopené kostkami a knížkami s obrázky tety s korunou na hlavě. A když dcera začala mluvit, tak s tím, že „Q je jako Queen“.

Zatímco ostatní demokracie mají psanou ústavu, Velká Británie má místo toho konstituční monarchii: zákony tvoří parlament a panovník vládne v rámci těchto zákonů.

Otázku k čemu je vlastně konstituční monarchie dobrá, si v devatenáctém století položil šéfredaktor *Economistu* Walter Bagehot. Elegantně pak vysvětlil, že panovnice dává státu a vládě lidskou tvář. „Koruna je vláda, u níž se pozornost lidí soustředí na jednu osobu, která dělá zajímavé věci. Republika je vláda, u níž je pozornost roztržštěná mezi mnohé, kteří dělají nezajímavé věci.“

Královská rodina, která panovníci podporuje, podtrhuje pocit rodiny, jistotu domova na špicí národa. A pozice monarchie coby hlavy církve jí přidává na respektu. Královna má právo být konzultována, má právo povzbuzovat a právo varovat. Nesmí se míchat do politiky, musí zůstat přísně mimo. Její role je ceremoniální.

Monarchie se nepřestává měnit, stará dobrá Alžběta má zásluhu tom, že změny probíhají důstojně, pragmaticky a konzervativně.

Britům dává pocit solidarity a stability, je symbolem jejich země a jejich dědictvím.

Republikány odzbrojuje, jak se obyčejní lidé masově identifikují s privilegovanou královskou rodinou.

Alžběta neměla být královnou, do deseti nikoho ani nenapadlo ji připravovat na roli panovnice. Zažila znárodňování, privatizace, z pana Churchilla udělala Sira. Je nejdéle panující královnou v historii Británie, jednou z neúspěšnějších. Když se jí něco nelíbí, zvedne obočí, když se jí výsostně něco nelíbí, mlčí. Jejího mlčení zneužívají manipulátoři a pleticháři. Nejdřív to vždycky vypadá, že mají navrch, ale časem jejich špinavosti vyplavou a oni zmizí v tratolišti dějin, zatímco královna tiše a majestátně zaplňuje stránky učebnic.

Brit má poetickou paměť zasekanou výjevy, událostmi spojenými s Alžbětou II. Až zemře, Británie se neodvolatelně změní. Nikdo by dnes na sebe dobrovolně nevzal závazek *Sloužit národu, sloužit národům...* Alžběta je příkladná a přitom lidská.

Její život je bezprecedentní experiment, neopakovatelný příklad toho, jak tradice a tisícileté rituály – pravidelnou aplikací – blahodárně působí na mentální zdraví národa, a jak povzbuzují jeho sebevědomí.

OBSAH

Část I.

LILIBET: NEJPOPULÁRNĚJŠÍ PRINCEZNA NA SVĚTĚ

I. Dědeček „England“	12
II. Myši v Buckinghamském paláci	19
III. Žena, které se bál Hitler	22
IV. Princeznin první dvanáctník	25
V. Ženich, uprchlík z Řecka	30
VI. Sloužím a budu sloužit... ..	35
VII. Kolik stojí princezna?	38
VIII. „Charles? To není dobrá zpráva!“	42
IX. Mrtev je král, Philipovi se hrouť svět	47
X. Nechceš do Buckinghamského paláce? Musíš.	51
XI. Boj se zpátečnickým královským palácem	56
XII. Alžběta II., nový začátek pro starou Británii	58
XIII. Utrpení demokratických záchodků	64
XIV. Pracující žena	68
XV. Lord se obul do královny	70

Část II.

ALŽBĚTA II. DIPLOMAT A POLITIK V JEDNOM

I. Philipova hlávka zelí	74
II. De Gaulle se povozil v kočáře	77
III. Šikana příštího krále	80
IV. Na kolty s Jackie Kennedy	82
V. Sověti mají špiona pod trůnem	84
VI. Nevěry šedesátých let	87
VII. Sláva sociálnědemokratickým buranům	89
VIII. Kolik stojí královna	94
IX. Svatební trable	97

X. Půlnoční návštěva v paláci -----	100
XI. Královský klid k práci -----	102
XII. Královská pokladna: došly – pošli -----	105
XIII. Rudou republiku! -----	109
XIV. Dámy, ó dámy! -----	113
XV. Diana Spencer, Diana, Di -----	119
XVI. Na koberečku u královny -----	125
XVII. Královna na důchod nevěří -----	127
XVIII. Královnino žehlení s USA -----	130
XIX. Vetřelec v Alžbětině ložnici -----	131
XX. Blbá snídaně -----	134
XXI. Mít Philipa... -----	138

Část III.

KRÁLOVNA 20. STOLETÍ BOJUJE O ZVOLENÍ KAŽDÝ DEN

I. Proč mám tolik sluhů? -----	142
II. Kabaret prince Philipa -----	148
III. Královské zaškolování -----	151
IV. Palác jako seriálový Dallas -----	152
V. Annus horribilis -----	159
VI. Ó Alžběto! Ty jsi zhubla! -----	162
VII. Alžběta II., gauč a TV -----	165
VIII. Dějiny přepsané bulimičkou -----	171
IX. Válka paláců -----	174
X. Její výsost sociální demokratka -----	177
XI. La Princess Sexy -----	180
XII. Blair, Clinton a tetička s cingrlátky -----	183
XIII. Kostel versus postel -----	185
XIV. Srpnová tragédie -----	189
XV. Květinový fašismus -----	192
XVI. Nemoderní síla dobra -----	195
Bibliografie -----	199

Alžběta II. čte tajné zprávy výzvědných služeb a jako jediná na této planetě se jimi každodenně zabývá od dob Stalina. Vždycky když před Buckinghamským palácem zastaví vůz s novým premiérem, dotyčnému se nervozitou zrychlí dech. Nejde políbit ruce vetché prababičce. Jde se uctivě poklonit panovnici, která ho jedinou otázkou může zredukovat na politického zelenáče.

Část 1.

LILIBET:
NEJPOPULÁRNĚJŠÍ
PRINCEZNA
NA SVĚTĚ

I. DĚDEČEK „ENGLAND“

Kdo by nechtěl, aby mu každé ráno udělali pukrle, roztáhli skvostné závěsy, podali noviny a snídani do postele, pomohli obléct se do šatů, které nejlepší návrháři a krejčíci v zemi speciálně pro vás navrhli, ručně ušili? Aby vás ověsili nejvzácnějšími démanty a pak aby se vám všichni celý den klaněli a obskakovali vás v zlacených salónech Buckinghamského paláce... Může být něco lepšího než být britskou královnou?

Když se princezna Viktorie dozvěděla, že bude královnou, rozeštkala se a celý den nepřestala usedavě vzlykat. Hezká aristokratka Lady Bowes Lyon v roce 1921 a pak znovu v roce 1922 odmítla druhou nejlepší partii v Britském impériu, protože ani za nic nechtěla patřit do královské rodiny. Když se rok poté nechala nakonec přemluvit – tak jenom proto, že bylo naprosto nepravděpodobné, aby se její nesmělý a koktavý nápadník, princ Albert, kdy dostal na trůn. Jenomže jeho starší bratr a oblíbený král Edward VIII. na radu svých ministrů ani ne po roce abdikoval, protože jinak by se coby hlava anglikánské církve nemohl oženit s už rozvedenou Američankou Wallis Simpson.

Alžbětě bylo tehdy deset let a když jí oznámili, že se budou z jejich řadového domu na Piccadilly stěhovat do Buckinghamského paláce, zhrozila se: „Cože?! To je strašné!“

Její otec byl z představy, že přece jen bude muset kralovat, tak zdrcený, že se nervově zhroutil.

Žádný z nich o trůn nestál. Měli totiž velmi dobrou představu o tom, co taková výsada obnáší, a co je čeká.

Na jaře roku 1926 ochromila Londýn všeobecná stávká. Janáček pozvaný koncertovat v proslulé Wigmore Hall chodil po městě,

zapisoval si intonaci anglických vět a velebil jejich rytmus. Pokud zabloudil jižněji, směrem k Temži, musel v Bruton Street vidět, že před výstavným domem s šesti korintskými polosloupky a s číslem sedmnáct se tlačí zástup lidí. Zvědavci se prodírali k litinovému plotu s nadějí, že zahlédnou některého z členů královské rodiny a hlavně novorozeně, o kterém se psalo, že má bělostnou pleť, modré oči a tmavé řasy. Humbuk pokračoval nekonečné týdny a aristokratické návštěvy se musely ke vstupním dveřím prodírat davem nadšenců. Královské mimino se mohlo dostat na vzduch jedině zadními dveřmi. Alžběta byla pokřtěna v kapli Buckinghamského paláce, po celou dobu obřadu nepřestala úporně vřískat. Jen co ji vrátili chůvě, pokusila se ji utěšit fenyklovým odvarem.

Populární časopisy rozvířily debatu o tom, jak by se měla správně vychovávat princezna v moderní době. Ženy se zbavily korzetů, složitých zapínání a směšného spodního prádla, z Ameriky dorazil účes páže, přibývalo aut a letadla nejenom že pojala dva tucty cestujících, ale ty nejluxusnější servírovaly několik chodů a měly dokonce svou promenádu.

Jak v takové vzrušující době vychovávat princeznu? Zjednodušil se šatník i architektonické siluety, a jednoduchost radily odbornice na výchovu i v případě malé Alžběty. Její výchova měla být rozumná a hlavně bez zbytečného luxusu. Opulentní symboly královské moci byly údajně v pořádku a dokonce vítané – princezna dostala například stříbrnou misku s perleťovými uchy (aby s ní mohla pohodlně mrsknout). Expertky rovněž schvalovaly ošacení šité ručně a z nejluxusnějších materiálů. Žádný luxus ale neměl být v případě jídla, a měla by mít spoustu pohybu. Novopečení rodiče Albert a Elizabeth byli vládou vysláni na šestiměsíční koloniální cestu, jejímž cílem byla Austrálie. Jejich domácnost v té době byla přestěhována ze sídla skotských rodičů nevěsty do vlastního, do čerstvě vylepšeného domu v Piccadilly číslo 145. O princeznu se starala chůva Alla, která předtím vychovala její matku a měla k ruce

dvě další pomocnice. Odpoledne Alžbětu braly na návštěvu do Buckinghamského paláce, kde ji královna Mary vítala nadšeným: Bambino!

Albert, jeho žena Elizabeth a dcera byli přesně takoví, jak navenek působili: hezká, milá, pevně semknutá rodinka. Postupně se stali ideálem anglické moderní rodiny a princezna Alžběta se stala nejfotografovanějším dítětem na světě. Hned v prvním roce jí příznivci poslali na tři tuny hraček. Její chuva ale dál přísně dodržovala pravidlo: hraje si vždycky jenom s jednou hračkou. Zasněžení spokojeně komentovali, že toto dítě nikdy nebude rozmazlené.

Dědeček král George V. byl založením voják a velitel, uměl být vyložený ras. Jeho děti se ho děsily ještě jako dospělí. Možná i proto arcibiskup canterburský žasnul, když při jedné návštěvě v paláci zastihnul tohoto krále a císaře, jak se po všech čtyřech posouvá po koberci, osedlaný malou Alžbětou, která mu udává směr taháním královského vousu. Zatímco k ostatním byl nevrlý a řval bez příčiny, pro malou Lilibet, jak jí začali říkat, měl dojemnou slabost. Když onemocněl, doktoři dokonce doporučovali její návštěvu, aby pookřál. Alžběta mu přízeň oplácela, a když z okna dětského pokoje viděla jeho kočár, jak uhání po Piccadilly, nadšeně mávala: „Grandpa England!“

Když se její rodiče po půl roce vrátili z Austrálie, dítě nepoznali. Alžběta se mezitím naučila říkat „Mummy!“, a takto titulovala každého koho potkala, včetně obličejů na olemalbách.

Po čtyřech letech se princezně dostalo sestry Margaret, a Albert a jeho žena vytvořili dětem vřelou, uvolněnou atmosféru. Díky Albertově uzavřenosti se manželé nejraději drželi doma u krbu, kam ani nezvali moc návštěv. Ve srovnání s ostatními dětmi z aristokratických kruhů malá rodina trávila mnohem víc času společně. Mladá vychovatelka Marion Crawford, kterou vévodkyně z Yorku najala, když bylo Alžbětě pět let, se upřímně divila. Tomu jak holčičky s hlaholem ráno uhánějí k rodičům do postele, tomu že

Albert v zahradě za domem s nimi skáče panáka a hraje si s nimi na schovávanou. Víkendy trávili v Royal Lodge, v loveckém zámečku tři míle od Windsorského hradu. Princeznnin otec ze všeho nejraději navlékl zástěru, zahradnické nůžky v ruce, ponoukal rodinu a služebnictvo, ať se taky činí, zatímco on zdolává přerostlý keř. Ve Windsoru měla Alžběta svůj skvostný domek s doškovou střechou, který dostala darem od velšského národa k šestým narozeninám. Byl úplný včetně malého nábytku, záclon, ložního prádla, nádobí i cukřenky. Guvernantka předpokládala, že v perfektním pořádku udržuje domek zámecká obsluha. Ne. Lilibet sama celé hodiny zametala zem, leštila okna, cíčila své malé kastrůlky. Když ji jako ostřílenou panovnici v roce 1976 navštívil v Balmoralu premiér Wilson s manželkou, královna po obědě oblékla zástěru a spolu s Mary umyly nádobí.

Stejně jako ostatní aristokratky byla vedena k tomu být výjimečně způsobná a zdvořilá. Držela se vzpříma, ve společnosti měla své krásné štíhlé nohy vždycky elegantně srovnané v úhlu a u sebe. Ale v souladu s moderní dobou nosila oblečení, v kterém mohla létat po zahradě a prolézat křovím, když si hráli na Indiány. „Lilibet byly šaty lhostejné. Nosila, co jí dali bez námitek – s výjimkou jednoho ošumělého dlouhého pršipláště, který nesnášela. Nejšťastnější byla, když měla napilno, a když byla poněkud uválená,“ píše v pamětech guvernantka přezdívaná Crawfie. Na fotkách, na kterých jako dítě není nucena pózovat, má Lilibet vždycky jednu podkolenku na půl žerdi a rozevláté vlasy. Lidé si všímali, že když si hrála venku, tak ani v tom nejméně zimním dni neměla na hlavě klobouk. „Hádka (mezi princeznami) vypukla vždycky, když si musely nasadit klobouky. Nesnášely klobouky.“

Oblečení Alžběty stejně jako její výchova byly v mnoha ohledech spartánské. V devadesátých letech do královského paláce pronikl bulvární novinář tím způsobem, že se nechal zaměstnat coby sluha. Když své zážitky pak publikoval, čtenáři se divili, že

panovnice ráno skromně snídá kukuřičné lupínky a co nespotřebuje, uzavře v neprodyšné plastické nádobě. Praktická a šetrná královna žasla ještě víc: A co čekali? Jak jinak by to měla dělat?

Lilibet se rychle naučila číst a psát, ve srovnání s temperamentní Margaret se poslušně podřizovala úkolům guvernanky, ať šlo o historii, zeměpis nebo sloh. Když kanadský premiér Trudeau přišel v roce 1978 s republikánským návrhem, Alžběta přispěla k vyhlášení situace a zachování statutu monarchie v Kanadě; pomohla jí dobrá znalost francouzštiny, kterou se učila od francouzských učitelek, jejichž jedinou pedagogickou průpravou bylo, že šlo o jejich mateřštinu. Jako dítě Lilibet nudu právě těchto hodin snášela tak těžko, že jednou vzala zdobný stříbrný kalamář, převrátila si ho na hlavu a pobaveně sledovala, jak jí všude stéká inkoust, a její světlé vlasy modrají.

Princezny se občas servaly jako všechny sestry; Crawfie tvrdila, že Lilibet hákovala obzvlášť dobře svou pravačkou. Že umí být nelítostná a hrozivá vyplynulo i z popisu ministra přítomného ve chvíli, kdy se královna dozvěděla, že španělská vláda odmítá dovolit jachtě Britannia zakotvit v Gibraltaru během Charlesových líbánků s Dianou: „Je to můj syn, moje jachta, můj přístav“.

Jenom Ludvíku XIV. se dostalo stejné pompy a zbožňování, které provázelo Alžbětu II. doma a na cestách prvních šest let jejího panování. Jednou uprostřed noci spolu s Philipem vystoupili na opuštěném kanadském nádražíčku. Bylo plné lidí, kteří cestovali sněhem stovky kilometrů, jenom aby Alžbětu spatřili. Američané, Angličané, Afričané – kam šla, tam ji vítaly davy milionů vymrzlých nebo horkem sežehlych nadšenců, ochotných dlouhé hodiny, někdy i dny čekat na stěžejním místě, aby se jim na okamžik zaleskla před očima, prchavý moment královské extáze. V Americe šílícím

fotoreportérům bouchaly lampy, Alžbětin kabát byl posetý úlomky skla. „Když jsem byl malý kluk, četl jsem o princezně z pohádky a teď – je tady!“, vydechl prezident Truman.

Žádné hollywoodské hvězdě, žádnému papeži se nedostalo přijetí obklopující – jako anglická růže svěží – mladičkou královnu. Vysvětlení toho, proč její výsostné až hysterické zbožňování neskončilo tragickým pádem, se dá dohledat v prvních deseti letech Lilibet, v jejím temperamentu a průpravě, která nepočítala s tím, že by mohla kdy dosednout na trůn.

Její rodiče věděli, že nechtějí intelektuálku, ale sportovně a věcně založenou aristokratku, kterou poslouchají koně i psi. Skoro sadistickou výchovou mrzačený Albert byl nesmělý, introvertní. Coby otec svou mladší dceru Margaret rozmazloval, ale Lilibet obdivoval. Stejně jako jeho kralující otec a Churchill, byl unesen tím, jak se nesla, jak nedětsky samozřejmě a přirozeně sama oslovila premiéra nebo ministra, když se jí nachomítli do cesty, když si hrála v koridoru paláce dědečka a babičky. Chůva Alžbětu i Margaret ustavičně upomínala kvůli tomu, že si kousaly nehty. Lilibet přichytila Chamberlaina, jak dělá totéž, vítězoslavně na to upozornila svoji guvernanku.

Následník trůnu, strýček David (později král Edward VIII.) byl pro princezny vítanou, rozpustilou návštěvou. Hezký, zlatovlasý, vtipný, sebevědomý – extrovertní miláček národa, který se uměl pohybovat mezi obyčejnými lidmi. Když byl navštívit horníky, zapadnul mezi ně, jako kdyby odjakživa fáral uhlí. Jan Masaryk si ale znepokojeně všiml, že příštího krále přitahuje fašismus, zatímco demokracie mu připadá nesnesitelně pomalá, nmoderní. David věděl, že se trůnu nevyhne, ale ani on se na něj netěšil. Svého otce – nemocného panovníka – soužil hýravou bezstarostností a zjevným nedostatkem jakékoliv seriózní přípravy pro převzetí žezla. V roce 1935 začal být tento strýček David najednou roztržitý, a když princeznám něco slíbil, zapomněl. Postupně jeho návštěvy

skoro úplně ustaly. Lilibet o tom neměla ani tušení, ale personál v domě věděl, že v amerických novinách se píše o Davidově aféře s rozvedenou ženou. Většina národa byla věřící, církve nedovolovala rozvedeným podruhé vstoupit do manželství, rozvod byl pro většinu lidí morálně i společensky pořád ještě nepřijatelný hřích. Američanka z Baltimoru tvrdila kontaktům z nejvyšších kruhů, že David nemá v úmyslu se s ní oženit. Když se z Davida stal král Edward VIII., opakovala to ještě v době, kdy se jí podařilo získat anulaci jejího druhého manželství a kdy jí zamilovaný král tajně navlékl na prst zásnubní prsten.

II. MYŠI V BUCKINGHAMSKÉM PALÁCI

Nad říší královny Viktorie sice slunce nezapadalo, ale když její šikovný manžel s architektonickými sklony chtěl nainstalovat do oken Buckinghamského paláce žaluzie nebo aspoň nové závěsy, aby v zimě nemuseli mít pořád takový průvan, příslušný ministr mu to nedovolil a nepomohla ani nekonečná řada Albertových písemných stížností a žádostí adresovaných britské vládě. Od té doby, co Angličani v polovině 17. století srazili Charlesovi I. hlavu, se jejich královské výsosti musely dohadovat s parlamentem, podřizovat se vládní byrokracii. Činily tak sice neochotně, ale relativně pružně. Anglická královská rodina ve srovnání s mnoha evropskými měla citlivě vyladěný barometr nálad veřejného mínění. Biskup u špalku utěšoval arogantního Charlese I., že místo skutečné koruny ho teď čeká koruna věčná. Ale i ti nejzbožnější panovníci si jeho slova vzali spíše jako varování než útěchu.

Když bolševici v čele s Leninem nabídli dědečkovi Alžběty, ať si vezme k sobě svého bratrance a čerstvě svrženého cara, byl to sám král, kdo odmítnul. Ještě do nedávna to nebylo úplně jasné. Lidé se přikláněli k tomu, že za odmítnutím carské rodiny stála socialistická vláda Lloyd George. Ale nově přístupné dokumenty z té doby potvrzují, že to byl anglický král, kdo zpečetil osud příbuzného, s kterým si byli nejenom blízcí, ale i nápadně podobní. Král odmítnul cara a jeho rodinu zachránit, protože se obával, že poskytnout střechu nad hlavou nejrozmařilejší větvi evropské aristokracie by mohlo obrátit britské veřejné mínění proti němu a jeho vlastní koruně. Bližší košile...

V deseti letech se Alžběta naučila slovo, ke kterému její rodina pak přistupovala jako k nejsprostší nadávce; ani po osmdesáti letech Alžběta nedovolí, aby ho před ní někdo utrousil: abdikace. Jestliže

Albert a jeho malá rodina byli abdikací Edwarda VIII. vyděšeni a zhnuseni, britské impérium bylo v šoku, lidé nechápali královo rozhodnutí, byli zklamaní. Zatímco Američany, kteří neměli s monarchií žádnou zkušenost, oslnil příběh „Kvůli Vám se vzdávám trůnu, klenotů a katedrál...“, Angličané byli rozpolceni. Přáli králi lásku, ale také mnozí věřili tomu, že být král znamená být vyvolen a vyvolený si nemůže jen tak sbalit svůj Louis Vuitton kufr a z posvěceného úřadu utéct!

Instinkt obyčejných Britů se později potvrdil. Edward byl do Simpsonové zamilován, ale taky to pro něj byla vítaná záminka vyhnout se údělu plnému závazků, ceremonií a nudných povinností. Edwarda bavil luxus a privilegium, ale jinak byl raději v nočním klubu nebo hrál golf. Jeho vlastnímu otci bylo jasné, jak se nezodpovědný „floutek“ na jeho místo nehodí, a starý král se do posledního dechu modlil, aby trůn připadl mladšímu synovi a jeho skvostné rodině.

Albert sebevědomého staršího bratra obdivoval a vydrželo mu to ještě rok po abdikaci. Pak ale zjistil, že bratr, který ho pořád uhání o více a více peněz, mu zatajil svoje mimořádné jmění. Albert byl nyní král George VI. a s bývalým Edwardem VIII. přestal mluvit.

Čeští diplomaté v Londýně zatím aspoň načas viditelně pookřáli. Edward očividně sympatizoval s Hitlerem; jeho elegantní Wallis se na německé pompézní ambasádě poblíž paláce často vznášela po schodech z italského mramoru (darovaného Mussolinim), který Hitlerův architekt Albert Speer přiletěl speciálně nainstalovat. Wallis nesnášela Prahu; ve srovnání s Vídní a Budapeští prý byla nudně, omezeně středostavovská. Abdikací krále německý velvyslanec Joachim von Ribbentrop o Wallis – svého nejvlivnějšího zprostředkovatele u dvora – přišel.

Albert se vrátil ten den domů ve své slavnostní admirálské uniformě, a poprvé se mu princezny nevrhly s pokřikem do náručí